PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Kumppanuusmaataloudessa kiinnosti suoramyynnin ja alueellisuuden lisäksi riskien jakaminen. **VILJELIJÄ RIKARD KORKMAN, ESPOO**

29.01.14

Aurinko nousee

Helsingissä kello 8.42
ja laskee kello 16.25
Oulussa kello 9.16
ja laskee kello 15.47
Utsjoella kello 10.13
ja laskee kello 14.39

Päivän sana

29.1. Aina kun olet eksymässä tieltä, milloin oikeaan, milloin vasempaan, sinä omin korvin kuulet takaasi ohjeen: ”Tässä on tie, kulkekaa sitä.” Jes. 30:21

30.1. Uskon avulla me ymmärrämme, että maailmat on luotu Jumalan sanalla: näkyvä on syntynyt näkymättömästä. Hepr. 11:3

Nimipäiviä

Tänään keskiviikkona: Valtteri
Huomenna torstaina: Irja

Mietelause

Raha on työn liikkeelle paneva voima, mutta sitä ei saa sanoa ääneen, koska asia on tabu.

Corinne Maier

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

Sarka-messut viikonloppuna Seinäjoella

Maatilarakentamisen, energian ja metsätalouden messut järjestetään Seinäjoki Areenassa tulevana perjantaina ja lauantaina. Luvassa on näytteilleasettajien osastojen lisäksi seminaareja, paneelikeskusteluja sekä tietoiskuja.

Näytteilleasettajat kattavat niin maatilarakentamisen, metsän kuin energiankin tuoteryhmät. Energiaosaston teemana on tänä vuonna ”kohti energiaomavaraista maatilaa”.

Vuoden 2014 maatalouden investointitukia käsitellään perjantaina iltapäivällä areenan kokoustilassa Pro Agria Etelä-Pohjanmaan asiantuntijoiden voimin.

Perjantaina järjestetään myös sikojen hyvinvointi kilpailuvaltiksi -Welfare Quality -hankkeen loppuseminaari.

Sarkalavalla messuisäntä **Jone Nikula** haastattelee maatalousalan tekijöitä. Lavalla esitetään myös tietoiskuja muun muassa paloturvallisuudesta, vuoroviljelystä, maitotilojen kehittymisestä sekä maatalouden liikennejärjestelyistä.

Eläinkehän ohjelmassa on ayrshire-rodun vuosinäyttely, jonka järjestää Suomen ayrshirekasvattajat ry.

JUKKA LEHTINEN
Sarkamessut Seinäjoki Areenalla
Messut avoinna:
perjantaina 31.1. klo 9-17
lauantaina 1.2. klo 10-16

Metsästä ammennetaan naivoimaa lauantaina

Maa- ja kotitalousnaisten yhdistykset eri puolilla maata järjestävät Naisvoimaa-päivän helmikuun ensimmäisenä lauantaina. Päivää vietetään nyt kolmannen kerran.

Tänä vuonna monen yhdistyksen tapahtuman teemana on metsä Maa- ja kotitalousnaisten järjestökampanjan Metsästä voimaa mukaisesti.

Tapahtumissa on luvassa esimerkiksi kotaretki metsän helmassa, ohjattua lumikenkäkävelyä, luonnontuotteisiin tutustumista, metsäaiheinen kirjanäyttely, metsärunojen lausuntaa ja metsäaiheisten laulujen laulantaa.

Tietoja tapahtumista on koottu Maa- ja kotitalousnaisten nettisivuille *www.maajakotitalousnaiset.fi*.

MT

MENOT

Konsertit

Svengaavaa suomijazzia. Lohjan kaupunginorkesteri esittää svengaavaa vanhaa suomijazzia muun muassa Toivo Kärjen ikivihreillä höystettynä Juhlatalo Kokissa Lohjalla sunnuntaina 2.2. klo 14. Ruokatarjoilu klo 13.

Kauhutarinoita sanoin, säveLin sekä tanssin keinoin Kaustisen kamarimusiikkiviikon keskiviikkoillan konsertissa Kaustinen-salissa 29.1. kello 19. PH Nordgrenin japanilaisiin kauhutarinoihin säveltämiä Kwaidan-balladeita soolopianolle esittää pianotaiteilija Kristiina Junttu, kertojana Suomen kansallisteatterin näyttelijä Juha Mäkelä. Mukana myös tanssija Aki Suzuki. Liput 20 ja 15 euroa.

Satukamari - satumaista musiikkia lapsille Kaustisen musiikkilukion salissa 1.2. klo 11.00 ja 15.00, Minna Pöllänen, piano. Vapaa pääsy.

Näyttelyt

Kirjain kerrallaan – lukemisen ja kirjoittamisen jäljet -näyttely Aboa Vetus & Ars Nova -museossa Turussa 15.2.2015 asti.

Uuno Laukka Oulun ja oululaisten kuvaajana Pohjois-Pohjanmaan museon infotilassa. Näyttelyn kuvat on vedostettu museon laajasta negatiivikokoelmasta. Näyttelyn kuvat vaihdetaan kevään aikana kolme kertaa. Ensimmäisessä näyttelyssä on esillä vanhaa Oulua Uuno Laukan ja nykyistä Oulua Jarmo Koposen kuvaamana. Näyttelyn kuvat vaihtuvat 25.2. ja 25.3.

Tapahtumat

Vihreän teknologian ja energiatalouden mahdollisuuksista esitelmätilaisuus lauantaina 1.2. klo 13–17 Ostrobotnian juhlasalissa, Museokatu 10, Helsinki. Alustajina ovat maakuntajohtaja Jukka Ylikarjula, teknologiakeskus Ketek Oy:n toimitusjohtaja Pekka Oinas sekä Suomen ElFi Oy:n toimitusjohtaja Mikko Rintamäki. Tilaisuuden päätteeksi kuvanveistäjä Pekka Jylhä esittelee tuotantoaan. Tilaisuuden järjestävät Helsingin Keskipohjalaiset ry ja Keski-Pohjanmaan maakuntaliitto.

MT

Ensi vuosi on kirjan vuosi

Kirja-ala viettää vuonna 2015 kirjan vuotta. Mukana ovat muun muassa Kirjakauppaliitto, Suomen Kirjailijaliitto ja Suomen Kustannusyhdistys. Idea koko kirja-alan yhteisestä hankkeesta on alun perin kirjailija, professori **Laila Hirvisaaren**.

Suomi on tänä vuonna Frankfurtin kansainvälisten kirjamessujen teemamaa. Vuosi 2015 jatkaa suomalaisen kirjallisuuden juhlintaa kotimaassa.

Kirjojen myynti vähentyi
Viime vuonna kirjojen kokonaismyynti kirjakaupoissa jäi 2,3 prosenttia edellisvuoden kokonaismyynnistä. Kirjojen joulumyynti jäi odotuksista ja pudotti koko vuoden myyntitulosta.

Kauno-, lasten- ja nuortenkirjojen sekä tietokirjojen myynnit laskivat 3–5 prosenttia, lukion ja ammatillisen koulutuksen oppimateriaalin myynti sen sijaan kasvoi yli neljä ja pokkarien yli kaksi prosenttia.

MT

PAULA MYÖHÄNEN

Illusia pääsi haistelemaan pakkasilmaa omistajiensa Suvi (vas.) ja Petri Sikstuksen sekä Riina Pöyryn kanssa.

Kaupunkilaisperhe osti oman lehmän

Illusia-lehmä asuu edelleen kotitilallaan ja maksaa ylläpitonsa omistajaperheeltä yli jäävällä maidolla.

Kun **Suvi** ja **Petri Sikstus** muuttivat pääkaupunkiseudulta Mikkeliin, he ryhtyivät miettimään, mistä saisivat ostaa raakamaitoa. Kävi niin, että he kohta omistivatkin kokonaisen lehmän.

Petri työskentelee keittiömestarina ja käyttää paljon lähi- ja luomuruokaa. Raakamaito sopii hänen ajatusmaailmaansa, ja Mikkelin läheltä Sikstukset arvelivat sitä löytävänsä.

Suvi työskentelee Mikkelin ammattikorkeakoulun viestintäsuunnittelijana. Koulu veti tuolloin Emma-hanketta, joka perehdytti koululaisia maaseudun ammatteihin.

”Tiesin tuottajia sitä kautta. Monelle muulle sopivan tilan löytäminen voi olla vaikeaa.”

Illusia valitsi omistajansa

Suvin neuvosta Petri soitti maidontuottaja **Riina Pöyrylle**. Hän kuuli, että tilalla on myynnissä raakamaitoa.

”Sitten Petri sai päähänsä kysyä, että mitä jos haluaisimme ostaa lehmän? Riina sanoi, että kyllähän se vain onnistuu”, Suvi kertoo.

Suvi innostui asiasta heti. Sikstukset lähtivät käymään tilalla. ”Kävelimme pihatossa lehmien seassa, ja Riina kertoi meille maidontuotannosta, lehmistä ja niiden rakenteesta.”

Illusia valitsi uudet omistajansa itse. ”Se tuli seisomaan vieressemme, oli utelias ja sosiaalinen, rauhallisen kiinnostunut meistä ja tykkäsi rapsuttelusta.”

Kaupat tehtiin.

Ylläpito maksetaan maidolla

Sikstusten kolmihenkisessä perheessä maitoa kuluu suuria määriä: juotavaksi, puuroon, kahviin sekä jugurtin ja viilin tekoon.

Perhe hakee tilalta maitoa kymmenen litran hinkillisen kahden–kolmen päivän välein.

Vaikka Illusia ei ole korkeatuottoisimmasta päästä, Sikstukset pystyvät käyttämään sen maidosta vain pienen osan. Loppu jää Pöyryille maksuksi Illusian ylläpidosta.

Aito kosketus maaseutuun

Oma lehmä on tuonut elämään paljon hyvää, Suvi Sikstus sanoo.

Raakamaito on pariskunnan mielestä huikean paljon maukkaampaa kuin kaupan maito.

Lisäksi Sikstuksilla on nyt tiiviit kontaktit maaseutuun ja maatalouteen. He voivat mennä koska tahansa harjailemaan lehmäänsä, ja Suvi on osallistunut moniin navettatöihinkin.

Suvista ja Riinasta on tullut ystävät, joita yhdistää muun muassa hevosharrastus.

Lehmien hyvät olot vakuuttivat

Aiemmin Suvi ja Petri kantoivat kotiin luomumaitotölkkejä selkä vääränä. Tölkkirumbasta on nyt päästy, Suvi toteaa helpottuneena.

Luomua käytettiin siksi, että se takaa eläimille tietyt elinolot, Suvi toteaa. Nyt tällaista takuuta ei tarvita, sillä Sikstukset näkevät jatkuvasti itse, millaisissa oloissa maito tuotetaan.

”Meihin teki vaikutuksen se, että navetassa on tilavaa, puhdasta ja hiljaista. Eläimet ovat rauhallisia, niitä ei ole kytketty kiinni ja niillä on koko ajan syötävää tarjolla. Makuupaikoilla on puhdasta purua. Ja emännällä on jämäkkä ote asioihin.”

Suville on tärkeää sekin, että Pöyryn perhe juo oman tilan maitoa. ”Voimme olla varmoja, että hygieniasta pidetään huolta.”

» Ajatuksia herättävä mahdollisuus tässä säännellyssä maataloudessa. Toivottavasti tällaisia mahdollisuuksia ei torpata.«

RIINA PÖYRY

Ei bisnestä, mutta hauska kokeilu

Myös Riina Pöyry on tyytyväinen yhteistyöhön. ”Se on tuonut uusia ystäviä ja erilaista toimintaa arkeen.”

Varsinaista bisnestä lehmän myynti ei hänelle ollut, vaan enemmänkin hauska kokeilu.

”Ajatuksia herättävä mahdollisuus tässä säännellyssä maataloudessa. Toivottavasti tällaisia mahdollisuuksia ei torpata.”

SATU LEHTONEN

Illusialla on oma sivu Facebookissa, www.facebook.com/lehmaillusia.

KUMPPANUUSMAATALOUS

Välikädet pois

Kumppanuusmaatalous (Community Supported Agriculture, CSA) on tuottajan ja kuluttajan välistä yhteistyötä.
Viljelijä myy yleensä ruokaosakkuuksia, jotka maksetaan etukäteen, usein alkukeväästä. Osuuttaan vastaan jäsenet saavat viljelijän satoa niin pitkään kuin sitä riittää.
Osuuden pystyy joissakin tapauksissa hankkimaan rahan sijaan myös auttamalla viljelytöissä.
Menetelmä helpottaa tuotteiden markkinointia ja vahvistaa tilan rahoitusta.
Kuluttajalle se antaa mahdollisuuden perehtyä ruokansa alkuperään ja tutustua tuottajaan.
Ensimmäiset CSA-hankkeet perustettiin maailmalla noin 40 vuotta sitten.

Kumppanuusmaatalous tarjoaa monille kaupunkilaisille suoran väylän lähiruokaan.

Osuus omenatilasta tuottaa satoa

Råbäckin maatilaa Espoossa viljelevä **Rikard Korkman** on aloittanut oman kumppanuusmaataloustoimintansa viime kesänä istuttamalla 1100 omenapuuta vajaan hehtaarin alalle.

”Alkuinvestointi on nyt tehty, ensi syksynä testataan konseptin toimivuus”, Korkman esittelee.

Minun omenapuu -mallissa puut on jaettu 55 osuuteen, jotka on myyty kuluttajille. Yhdellä osuudella kuluttaja saa ensi syksynä 20 puun sadon.

Osuuden tavoitesato on noin 15 kiloa omenoita.

Myytävien osuuksien määrä kasvaa vuosittain samaa tahtia omenasadon kasvun kanssa.

”Viiden vuoden kuluttua puut ovat täydessä tuotannossa, jolloin sato-osuuksia on yli 500.”

Sopimukset tehdään vuodeksi kerrallaan ja vanhoilla asiakkailla on etuosto-oikeus seuraavalle vuodelle.

Riskit jaettu

Korkman on vastuussa viljely- ja hoitotöistä. Kuluttajan tehtävä on huolehtia valmiista sadosta.

Yksi osuus tuottaa noin 15 kiloa omenoita vuosittain.

”Kumppanuusmaataloudessa kiinnosti suoramyynnin ja alueellisuuden lisäksi riskien jakaminen. Kuluttajat vaikuttavat ymmärtävän tuotannon epävarmuuden paremmin, kun ovat lähempänä viljelyä pelkän kaupasta ostamisen sijaan”, Korkman pohtii.

Korkman on vahvasti alueellisuuden kannalla, ensimmäisenä vuonna alueen nuorille on tarjolla 160 tuntia töitä. Lisäksi markkinointia pyritään kohdentamaan lähialueille. Valtaosa osuuksien ostajista on tällä hetkellä Espoosta ja Helsingistä.

Onnistunut markkinointi

Suosiosta kertoo se, että vuoden 2014 sato-osuudet on jo myyty. Vuodelle 2015 halukkaita on jonossa jo kolmisenkymmentä.

Korkman korostaa sosiaalisen median ja verkkokauppojen roolia markkinoinnissa. ”Ne ovat erinomaisia kanavia pienyritysten markkinointiin.”

Korkman haluaa, että omenoiden haku tilalta on miellyttävä ja mieleenpainuva kokemus. ”Kun konsepti toimii, kuluttaja haluaa jatkaa sopimustaan.”

Idea ulkomailta

Råbäck on tyypillinen uusimaalainen viljatila. Kun Korkman päätti ostaa taimia, hänellä oli vielä pari vuotta aikaa hioa liiketoimintasuunnitelmaa.

”Tämä on juuri sitä kokoluokkaa ja sellaisella sijainnilla, että lähiruokatoiminta ja suoramyynti on järkevää”, pohjustaa Korkman päätöstään ruveta tuottamaan omenoita kumppanuusmaatalouden mallilla.

Tutkittuaan erilaisia vaihtoehtoja hän päätyi yhdysvaltalaisten esimerkkien kautta kumppanuusmaatalousmalliin.

”Siinä yhdistyvät lähiruoka, suoramyynti sekä alueellisuus. Lisäksi minä tiedän, kenelle tuotan ja voin kehittää toimintaa sen mukaisesti.”

Pinta-ala olisi Korkmanin mukaan periaatteessa helposti tuplattavissa. ”Tämä on kuitenkin tällä hetkellä sopiva kokoluokka, katsotaan miten toiminta kehittyy.”

JUKKA LEHTINEN